

لیست کامل رشته های هنرستانهای فنی حرفه ای و کاردانش ۱۴۰۲ (دخترانه و پسرانه)

هنر 13 رشته	خدمات 5 رشته	کشاورزی 5 رشته	صنعت 18 رشته	فنی حرفه ای
هنر 49 رشته	خدمات 11 رشته	کشاورزی 33 رشته	صنعت 60 رشته	کاردانش

یکی از بزرگترین چالش هایی که دانش آموزان دوره متوسطه اول با آن روبه رو هستند، انتخاب رشته برای ادامه تحصیل است که اکثراً آینده شغلی خود را در گرو آن می بینند. امروزه **داشتن علاقه و مهارت در یک امر حرف اول را** در تصمیم گیری نسبت به آن می زند و دیگر انتخاب شغل تنها معطوف به چند شغل محدود که در جامعه زیانزد شده اند، نمی باشد.

گسترش دانش و آگاهی افراد در زمینه انتخاب رشته مورد علاقه و در کنار آن کمبود نیروی متخصص و حرفه ای در بازار کاری سبب شد **دبیرستان های فنی به نام هنرستان** تاسیس شوند که تمرکز بیشتری روی مهارت آموزی داشته باشند و دانش آموزان را برای اشتغال مبتنی بر مهارت و هنر آماده نمایند.

هنرستان ها با تمرکز بر روی آموزش تخصصی مهارت های فنی و هنری، ورود به بازار کار و اشتغال موثر را در بین دانش آموزان ساده تر می نمایند

فهرست محتوا

- هنرستان چیست؟
- تفاوت های اصلی کار دانش و فنی و حرفه ای
- ادامه تحصیل در دانشگاه برای دانش آموختگان هنرستان
- شرایط ویژه برخی از رشته های هنرستان

هنرستان چیست؟

همانطور که می دانیم دانش آموزان **در پایان سال نهم متوسطه** به کمک فرآیند هدایت تحصیلی می بایست تصمیم بگیرند که برای آینده در چه رشته ای ادامه تحصیل دهند و به تبع آن چشم انداز شغلی خود را نیز تعیین کنند. برخی از دانش آموزان به دلیل علاقه و استعداد در زمینه های فنی و هنری مایل هستند که باقی تحصیلات خود را **بیشتر به صورت عملی و کسب مهارت های مختلف** بگذرانند و از این رو هنرستان را به عنوان مرکز آموزشی آینده خود انتخاب می کنند. هنرستان یک دوره سه ساله شامل آموزش های فنی و هنری در رشته های متنوع است. رشته های تحصیلی هنرستان از تنوع بسیاری بالایی در زمینه های مختلف برخوردار است و دانش آموزان مطابق با هدفی که برای خود در نظر گرفته اند می توانند به کسب تخصص و مهارت در حرفه مورد نظر بپردازند. این رشته ها در دو گروه اصلی **فنی و حرفه ای و کار دانش** طبقه بندی می شوند.

هنرستان های فنی و حرفه ای

. تحصیل در این مراکز به طور عمده **مبتنی بر یادگیری یک تخصص فنی** می باشد تا دانش آموزان حتی بدون مدرک آکادمیک دانشگاهی، برای ورود به بازار کار آماده شوند. با این حال افرادی که تمایل به ادامه تحصیل دارند نیز می

توانند با دیپلم فنی و حرفه ای در کنکور و تمامی آزمون های ورودی دانشگاه های کشور شرکت نمایند که در تیتراهای بعدی مفصل در این باره صحبت خواهیم کرد.

رشته های ارائه شده در هنرستان های فنی و حرفه ای در چهار گروه **کشاورزی، صنعت، هنر و خدمات** تقسیم بندی شده که ممکن است هر کدام دارای زیرگروه باشند. در ادامه لیست رشته های 1402 را به تفکیک گروه معرفی می نمایم.

لیست رشته های ارائه شده فنی و حرفه ای

هنر

گرافیک	فتوگرافیک
تولید برنامه های تلویزیونی	معماری داخلی
نقاشی	صنایع دستی
نوازندگی ساز ایرانی	نمایش
سینما	طراحی و دوخت
انیمیشن (پویانمایی)	نوازندگی ساز جهانی
نقشه کشی معماری	طراحی زبان بصری
مرمت آثار فرهنگی	مبانی آهنگ سازی
پشتیبانی صحنه	چاپ دستی

گروه بهداشت و سلامت

تربیت بدنی	تربیت کودک
------------	------------

گروه خدمات

ناوبری	حمل و نقل
--------	-----------

گروه بازرگانی و امور اداری

حسابداری	_____
گروه مدیریت خانواده	
مدیریت خانواده	_____
گروه مواد و فرآوری	
سرامیک	متالوژی
صنایع شیمیایی	صنایع نساجی
معادن	_____
گروه برق و رایانه	
الکترونیک	الکترونیک
شبکه و نرم افزار	الکترونیک و مخابرات دریایی
گروه معماری ساختمان	
ساختمان	نقشه برداری
گروه مکانیک	
تاسیسات مکانیکی	مکانیک
ماشین ابزار	صنایع فلزی
مکانیک خودرو	چاپ
صنایع چوب و مبلمان	تاسیسات
صنایع چوب و کاغذ	ساخت و تولید
نقشه کشی عمومی	_____
گروه تعمیر و نگهداری ماشین آلات دریایی	

مکانیک موتورهای دریایی	_____
گروه کشاورزی و غذا	
امور زراعی	امور باغی
امور دامی	ماشین های کشاورزی
صنایع غذایی	_____

هنرستانهای کار دانش

رشته های کار دانش نیز مانند سایر رشته های نظری و فنی و حرفه ای یکی از گزینه های انتخاب رشته پایه نهم می باشد .

لیست رشته های ارائه شده در گروه هنر کار دانش	
هنر موسیقی	
ساز سازی (سنتور و سه تار	آواز جهانی
نوازندگی ساز جهانی	ساز سازی (سنتور و ساز ضربی)
آواز ایرانی	نوازندگی ساز ایرانی
ساز سازی (سه تار و ساز ضربی)	_____
هنرهای تجسمی	
عکاسی	صفحه آرایی
تصویر سازی و جلوه های ویژه رایانه	طراحی دسته بندی

چهره سازی	عکاسی دیجیتال
گرافیک رایانه ای	تولید محتوا و انیمیشن
هنرهای نمایشی	
دستیاری تهیه لباس های نمایشی	چهره پردازی
دستیاری تهیه لباس	تصویر برداری
صنایع دستی	
خاتم سازی	سفالگری
قلم زنی روی فلز	سراجی دوزنده کفش
تراش و تزئین شیشه و کریستال	هنر فرش
خاتم کاری	منبت کاری
سفال و لعاب	معرق کاشی
طلا و جواهر سازی	هنر معرق کاری
طراحی طلا و جواهر	سراجی کیف
تراش سنگ های قیمتی	طراحی و نقاشی فرش
هنرهای سنتی	
تذهیب و تشعیر	هنر آینه کاری
کاشی سازی هفت رنگ	معماری آینه کاری
نقاشی ایرانی	صحافی و جلدسازی
نگارگری	کاغذ سازی
معماری	

معماری داخلی	
طراحی و دوخت	
خیاطی لباس زنانه	خیاطی لباس شب و عروس
دوخت لباس های سنتی	_____
چاپ	
چاپ دستی	چاپ باتیک و قلم کار
چاپ آفست	چاپ باتیک و سیلک اسکرین
ناظر فنی چاپ	_____
لیست رشته های ارائه شده در گروه برق و رایانه کار دانش	
الکتروتکنیک	
برق ساختمان	تابلوسازی برق صنعتی
ماشین های الکتریکی	نصب و سرویس آسانسور
برق صنعتی	تعمیر لوازم خانگی برقی
الکترونیک	
الکترونیک صنعتی	سیستم های صوتی و تصویری
تعمیر تلفن های رومیزی و همراه	تعمیر دستگاه های اداری
رایانه	
برنامه نویسی بازی های رایانه ای	تولید محتوای آموزش الکترونیکی
عیب یابی و مونتاژ سیستم های رایانه ای	تولید کننده و توسعه دهنده پایگاه های اینترنتی
برنامه نویسی پایگاه داده ها تصویر سازی دیجیتال	تولید کننده چند رسانه ای

تصویرسازی دیجیتال	—
صنایع شیمیایی	
آبکاری فلزات	پلاستیک کار
عمران و ساختمان	
تزئینات داخلی ساختمان	نقشه کشی ساختمان
کارهای فلزی ساختمان	کارهای عمومی ساختمان
سنگ کاری و کاشی کاری	—
مکاترونیک	
اتوماسیون صنعتی	تعمیر ابزار دقیق
لیست رشته های ارائه شده در گروه بهداشت و سلامت کار دانش	
مدیریت و برنامه ریزی امور خانواده	دستیار طراح تمرین فونبال
لیست رشته های ارائه شده در گروه مواد و فراوری کار دانش	
نساجی عمومی	
لیست رشته های ارائه شده در گروه بازرگانی و امور اداری کار دانش	
امور اداری	
حسابداری	
بورس و اوراق بهادار	حسابداری مالی
لیست رشته های ارائه شده در گروه مکانیک کار دانش	
ریخته گری	
صنایع فلزی	

جوشکاری سازه های فولادی	جوشکاری لوله و مخزن
مکانیک خودرو	
تعمیر خودروهای تجاری	دستیار فنی تعمیر و نگهداری هواپیما
تعمیر موتور و برق خودرو	تعمیر ماشینهای راه سازی
تعمیرات ناوگانی ریلی	صافکاری و نقاشی خودرو
خدمات پس از فروش خودروهای سبک	—
ماشین ابزار	
مدلسازی	تراشکاری
CNC فرزکار	ماشین ابزار
نقشه کشی صنعتی به کمک رایانه	CNC تراشکاری
قالب سازی فلزی	مکانیک صنایع
فرزکاری	تعمیر و نصب ماشین ابزار
صنایع چوب و مبلمان	
چوب CNC اپراتور	تزئینات داخلی چوبی
مبل سازی کلاسیک	درو پنجره سازی چوبی
بازسازی مبلمان	کابینت سازی چوبی
مبل سازی مدرن	روکش کاری چوبی

تاسیسات

تاسیسات بهداشتی ساختمان	تاسیسات گرمایشی
تاسیسات گازرسانی ساختمان	تاسیسات سرمایشی
تاسیسات مستقل ساختمان های مسکونی	_____

لیست رشته های ارائه شده در گروه کشاورزی و غذا کاردانش

دریانوردی صیادی

امور زراعی

پرورش قارچ خوراکی	زراعت گیاهان علوفه ای و صنعتی
تولید محصولات ارگانیک زراعی و باغی	تولید بذر گیاهان باغی و زراعی
زراعت غلات و حبوبات	تولید گیاهان دارویی
محیط بانی	_____

امور باغی

ایجاد و نگهداری فضای سبز	کشت بدون خاک محصولات کشاورزی
پرورش درختان گرمسیری و نیمه گرمسیری	پرورش میوه های هسته دار
تولید و پرورش گل و گیاهان زینتی	طراحی و اجرای تراریوم
تولید و پرورش گیاهان جالیزی	بیابان زدایی و احیای مراتع
پرورش میوه های دانه دار و دانه ریز	تولید نهال و جنگل کاری
کشت بافت گیاهان باغی و زراعی	تولید و پرورش گیاهان جالیزی

امور دامی

بهداشت دام روستایی و عشایری	تکثیر و پرورش ماهیان خاویاری
تکثیر ماهیان گرم آبی	تکثیر و پرورش ماهیان سرد آبی
پرورش صنعتی طیور	پرورش ماهیان گرمابی
پرورش صنعتی دام	پرورش میگو
پرورش و نگهداری اسب	پرورش پرندگان زینتی
پرورش و تولید زنبور عسل و کرم ابریشم	—

صنایع غذایی

بسته بندی و فروش گیاهان دارویی	فراورده های لبنی
فراوری گیاهان دارویی	نان شیرینی و شکلات
تولید فراورده های گوشتی	فراوری آبزیان و تولید کنسرو و فراورده های گوشتی

ماشین های کشاورزی

تعمیر و نگهداری تجهیزات پرورش دام و طیور	خدمات گلخانه
کشت و کار مکانیزه	مکانیک تراکتور
تعمیر موتورهای سبک کشاورزی	تعمیر سیستم انتقال نیرو و هیدرولیک تراکتور

لیست رشته های ارائه شده در گروه خدمات کاردانش

حمل و نقل	ایمنی و آتش نشانی
مددکاری افراد با نیازهای ویژه	هتلداری
مدیریت آشپزی و قنادی	مددکاری سالمندان

با اینکه رشته های کار دانش و فنی حرفه ای شباهت ها بسیاری دارند و هدف از هر دو، **آماده سازی افراد برای ورود به**

بازار کار فنی و تمرکز بر مهارت آموزی می باشد، تفاوت هایی نیز دارند که با آگاهی به آن ها می توانید هر چه بهتر

بین انتخاب این دو رشته تصمیم گیری نمایید.

- رشته های کار دانش **واحدهای عملی بیشتری** نسبت به فنی حرفه ای دارد
- از آن جا که دروس نظری ارائه شده در رشته های فنی و حرفه ای بیشتر است، **شرایط معدل بالاتری برای**

ورود به این رشته ها نیاز است

- تعداد رشته های ارائه شده در گروه کار دانش بسیار بیشتر از فنی و حرفه ای می باشد و به همین جهت انتخاب را برای افراد ساده تر نموده است
- در هر دو گروه به دلیل کسب مهارت های فنی، امکان ورود به مشاغل وجود خواهد داشت اما دارندگان دیپلم کار دانش اغلب **مستقیماً وارد بازار کار و مشغول انجام تخصص مورد نظر** خواهند شد و فارغ التحصیلان کاردانی فنی و حرفه ای پس از اخذ مدرک خود از دانشگاه آماده ورود به عرصه شغلی می شوند.

ادامه تحصیل در دانشگاه برای دانش آموختگان هنرستان

طبق اطلاعیه های صادر شده از طریق [سایت سازمان سنجش](#)

هیچ گونه منعی برای دانش آموزان هنرستانی **جهت ادامه تحصیل در دانشگاه** وجود ندارد و افراد دارای دیپلم

کار دانش یا فنی و حرفه ای نظام جدید می توانند در آزمون های سراسری تمامی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی

کشور شرکت نموده و در صورت پذیرش به تحصیل بپردازند.

اما باید توجه داشته باشید که فارغ التحصیلان نظام قدیم تنها پس از اخذ مدرک پیش دانشگاهی یا مدرک کاردانی

معتبر، قادر به شرکت در آزمون های سراسری هستند

شرایط ویژه برخی از رشته های هنرستان

این مسئله را در نظر داشته باشید که با توجه به ظرفیت های مختلف مراکز آموزشی ممکن است برخی از هنرستان ها تنها تعدادی از رشته ها را ارائه دهند و تمام رشته ها در همه مراکز تدریس نمی شوند. همچنین بعضی از رشته ها فقط مخصوص خانم ها و برخی نیز تنها در هنرستان های پسرانه آموزش داده خواهد شد.

برای مثال رشته های **طراحی دوخت و تربیت کودک** تنها در هنرستان های دخترانه و مخصوص خانم ها ارائه می شود و رشته های تاسیسات، متالوژی، ساخت و تولید، الکتروتکنیک، ساختمان و صنایع فلزی برای آقایان قابل انتخاب می باشد. گاهی نیز این امکان وجود دارد که هنرستانی ظرفیت ها و امکانات خود را جهت تدریس برخی رشته ها تغییر دهد اما به طور کلی می توان گفت که **اکثر رشته های تحصیلی هنرستان میان خانم ها و آقایان مشترک می باشد**.

موفق باشید

تنظیم از : احمد عباس پور

کارشناس ارشد برنامه ریزی تحصیلی

مشهد 1402